



Universiteit  
Leiden

The Netherlands

## Quality until we die: quality of life and quality of dying in nursing home residents with dementia

Klapwijk, M.S.

### Citation

Klapwijk, M. S. (2022, January 20). *Quality until we die: quality of life and quality of dying in nursing home residents with dementia*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3254632>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3254632>

**Note:** To cite this publication please use the final published version (if applicable).

## Dankwoord

Wilco: Heel erg veel dank voor de superrelaxte manier waarop je mij langzaam in een promotietraject hebt getrokken en me al die jaren fantastisch hebt begeleid. Altijd meteen antwoord over mail of app, altijd in voor overleg, en nooit maar dan ook echt nooit beren op de weg. Ik vond het een eer om van je te leren en met je te werken en hoop dat we dit de komende jaren kunnen blijven doen!

Monique: Jij kreeg een ervaren specialist ouderengeneeskunde als junior onderzoeker onder je hoede. Ik had maar weinig ervaring op het gebied van onderzoek in de ouderengeneeskunde. Dank voor al je hulp en begeleiding, het was fijn en leerzaam om met je te werken.

Jenny: Dankjewel voor de prettige samenwerking. Jij was betrokken vanaf het eerste artikel en ik heb veel van je geleerd over palliatieve zorg bij dementie. Daarnaast heb je me geleerd om juist ook aandacht te geven aan de details omdat dit uiteindelijk hele mooie resultaten geeft.

Paranimfen Sarah en Rebecca: Vanaf dag 1 zaten we samen in de collegebanken in Leiden. Alle stappen en keuzes in mijn werk- en privéleven hebben jullie meegemaakt. Voor mij was het van meet af aan duidelijk dat ik jullie heel graag naast me wilde hebben staan op de dag van mijn promotie. Ik ben super dankbaar en blij met jullie steun en vriendschap al die jaren.

Wendy den Elzen: Jij als begeleidingscommissie, wat was ik daar blij mee! Altijd heerlijk relativerend en motiverend om met jou even koffie te drinken in het LUMC en weer een steunende zet van je te krijgen.

Afdeling Public Health en Eerstelijns Geneeskunde LUMC: Alle collega's van de afdeling PHEG, ik had het zeker niet kunnen doen zonder jullie hulp en gezelligheid. Even contact op afdeling V6 of V7 is altijd fijn en geeft me weer energie om door te gaan.

Victor Chel: Al sinds mijn eerste jaar in opleiding hebben wij het over allerlei leuke en relevante onderwerpen van ons vak waar we meer over willen weten en die verwerken we in diverse nascholingsprogramma's waaronder de Leidse Ouderengeneeskundedagen en de wetenschapsavonden. Ik hoop dat we dit nog vele jaren samen kunnen blijven doen.

Marente: Anneke Asberg, Gert van Empel en Carola Pagie: Dank voor jullie steun en flexibiliteit om me de ruimte en tijd te geven om onderzoek te doen en dit proefschrift te schrijven in combinatie met mijn vak als specialist ouderengeneeskunde.

Johan Verloop: Jij hebt me vanaf het begin van mijn opleiding in september 2002 laten zien waarom het werken in het verpleeghuis zo mooi is. Ik vind je een supercollega en een mooi mens en ben je dankbaar voor je kennis en de rust die je uitstraalt.

Inge van Mansom: Vlak na elkaar in opleiding in van Wijckerslooth en al jaren samen werken aan palliatieve zorg. Werken met jou is heel leuk maar ook erg leerzaam, wat een

bak kennis en ervaring heb jij en wat fijn dat je die graag met mij deelt.

Collega's specialisten ouderengeneeskunde: Fijn dat jullie me hebben gesteund al die jaren en maar optimistisch bleven dat ik het ging afronden. Mede dankzij jullie is dit gelukt!

Collega's Marente: Ik wil graag alle collega's en ook oud-collega's bedanken. De samenwerking met jullie heeft me enorm geholpen in mijn dagelijks werk als specialist ouderengeneeskunde en dus ook om dit promotieonderzoek te kunnen doen.

Collega's palliatief team IKNL/Fibula, palliatieve peer groep, ethiekopleiding, Lab Lunch; veel dank voor het contact met jullie en het delen van casuïstiek, onderzoek of literatuur. Dit helpt me na te denken en me te ontwikkelen als specialist ouderengeneeskunde en onderzoeker. Ook heeft het mijn kennis over palliatieve zorg vergroot.

En er is vriendschap. Door jullie kan ik zijn wie ik ben, door jullie kan ik leven zoals ik wil leven, door samen even koffie te drinken, bloemen te halen, te wandelen met de hond, te sporten, te borrelen, lekker te eten en kletsen, samen te skiën, Leidens ontzet te vieren, een weekendje weg te gaan, herinneringen op te halen aan school, studietijd, studentenhuus of werk en vooral door heel veel te lachen met her en der een traan. Heel erg veel dank.

Mijn familie, schoonfamilie en gezin: Mijn leuke en nooit saaie (schoon-)familie wil ik ontzettend bedanken voor alle jaren liefde en gezelligheid. Lieve Chris, Casper en Pieter; ik ben jullie heel erg dankbaar voor alle steun in de periode van het schrijven van de artikelen in dit proefschrift. Dit was voor mij persoonlijk en professioneel een mooie uitdaging. Ik hoop dat ook jullie blijven zoeken naar jullie persoonlijke uitdagingen om daarmee het beste uit jezelf halen en te genieten van het leven.



*Afscheid*. Pen, inkt, aquarel, 1985. Fer Hakkaart  
Geschonken aan Maartje Klapwijk door Fer Hakkaart en Ineke Wesseldijk.

## Curriculum Vitae

Maartje Sanderijn Klapwijk was born on November 17, 1973 in Amsterdam. She attended secondary school in The Hague in a 'Leidse' class at the Montessori college where she obtained her VWO diploma in 1992. That same year she started her study Medicine in Leiden and worked for several years as a student assistant at the Eurotransplant Foundation, where she was responsible for the recruitment and registration of organ donors. She obtained her Medical Doctor's degree in 1997 after which she spent a year researching rheumatoid arthritis in San Diego. In 2001 she graduated cum laude from her medical school in Leiden. After this she went to work at the Department of Clinical Immunology and Rheumatology of the Academic Medical Center in Amsterdam. In the summer of 2002 she decided to change direction and began training to become an elderly care physician in the nursing home 'Van Wijckerslooth' in Oegstgeest and the nursing home 'Marienhaven' in Warmond. She continued to work on 2 new wards specialized in care for people with dementia in the nursing home 'Van Wijckerslooth', which later became one of the locations of care group Marente. During her training she discovered the diversity and challenge in the medical care for residents of psychogeriatric departments. In view of her interest in medical ethics, she also completed the post-academic training 'Ethics in the Care Sector' in 2010 at the University Medical Center St. Radboud in Nijmegen. In 2012, she started her PhD research, outsourced by Marente to the Department of Public Health and Primary Care (PHEG) of the Leiden University Medical Center (LUMC). Since the summer of 2016 she has been working in the nursing home 'Huis op de Waard' in the center of Leiden. From April 2020 she has been a researcher at the University Network for the Care sector South Holland (UNC-ZH), associated with the PHEG department with the research theme 'Quality of life and quality of dying in people with dementia'. Maartje is married to Chris and together they have 2 children, Casper (2003) and Pieter (2006).

## List of publications

- 2011 Psychometric properties of instruments to measure the quality of end-of-life care and dying for long-term care residents with dementia. M.C. van Soest-Poortvliet, J.T. van der Steen, S. Zimmerman, L.W. Cohen, M.S. Klapwijk, M. Bezemer, W.P. Achterberg, D.L. Knol, M.W. Ribbe, H.C.W. de Vet. *Quality of Life Research*, August 2011. doi: 10.1007/s11136-011-9978-4
- 2014 Observations of symptoms of dying and treatment in the last days before death in dementia patients in long-term care facilities. M.S. Klapwijk, M.A.A. Caljouw, M.C. van Soest-Poortvliet, J.T. van der Steen, W.P. Achterberg. *BMC Geriatrics*, 2014 September 2; 14:99. doi: 10.1186/1471-2318-14-99
- 2016 Characteristics Associated with Quality of Life in Long-Term Care Residents with Dementia: A Cross-Sectional Study. M.S. Klapwijk, M.A.A. Caljouw, M.J.C. Pieper, J.T. van der Steen, M.P. Achterberg. *Dementia and Geriatric Cognitive Disorders* 2016; 42:186-197. doi:10.1159/000448806
- 2017 Palliatieve zorg: wat is nieuw? Een stand van zaken vanuit het UNC-ZH. Jenny van der Steen, Monique Caljouw, Maartje Klapwijk, Erwin Mantel, Yvette van der Linden, Wilco Achterberg. *Tijdschrift voor Ouderengeneeskunde*, juni 2017
- 2018 Change in quality of life after a multidisciplinary intervention for people with dementia: A cluster randomized controlled trial. M.S. Klapwijk, M.A.A. Caljouw, M.J.C. Pieper, J.T. van der Steen, M.P. Achterberg. *International Journal of Geriatric Psychiatry*. 2018 Jun 11. doi:10.1002/gps.4912
- 2018 Palliative Care in Dementia, N. Davies, M.S. Klapwijk and J.T. van der Steen. Chapter in *Textbook Palliative Care*, Springer, 2018. doi.org/10.1007/978-3-319-31738-0\_113-1
- 2019 Dermatological Consultations in a Nursing Home, M.S. Klapwijk, S.T.P. Kouwenhoven, W.P. Achterberg, M.H. Vermeer, *Journal of Nursing Home Research* 2019;5:56-59, 2019. doi. org/10.14283/jnhrs.2019.10

- 2020 Palliative Care and impact of the COVID-19 pandemic on nursing home residents with dementia, J.T. van der Steen, M.S. Klapwijk, W.P. Achterberg, Riv It Cure Palliative 2020;22(3):129-139. doi: 10.1726/3439.34275
- 2020 Experiences with the Liverpool Care Pathway for the dying patient in nursing home residents: a mixed-method study to assess physicians' and nurse practitioners' perceptions. M.S. Klapwijk, N. Lemos Dekker, M.A.A. Caljouw, W.P. Achterberg, J.T. van der Steen  
BMC palliative care 2020 November;19(1):183  
doi: 10.1186/s12904-020-00686-y
- 2021 Trends in quality of care and dying perceived by family caregivers of nursing home residents with dementia 2005-2019 M.S. Klapwijk, S.R. Bolt, J.A. Boogaard, M. ten Koppel, M.J.H.E. Gijsberts, C. van Leussen, B.A.M. The, J.M.M. Meijers, J.M.G.A. Schols, H.R.W. Pasman, B.D. Onwuteaka-Philipsen, L. Deliens, L. Van den Block, B. Mertens, H.C.W. de Vet, M.A.A. Caljouw, W.P. Achterberg, J.T. van der Steen Palliative Medicine. 2021 August 28; 2692163211030831.  
doi: 10.1177/02692163211030831